

Guia docent

210113 - URB I - Urbanística I

Última modificació: 23/10/2024

Unitat responsable: Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona
Unitat que imparteix: 740 - DUTP - Departament d'Urbanisme, Territori i Paisatge.
Titulació: GRAU EN ESTUDIS D'ARQUITECTURA (Pla 2014). (Assignatura obligatòria).
Curs: 2024 **Crèdits ECTS:** 5.0 **Idiomes:** Català, Castellà, Anglès

PROFESSORAT

Professorat responsable:

Primer quadrimestre:
JORDI FRANQUESA SANCHEZ - Grup: 1ST1, Grup: 1ST2
EULÀLIA MARIA GÓMEZ ESCODA - Grup: 1SMA, Grup: 1SM1, Grup: 1SM2
JOAN MORENO SANZ - Grup: 1SM1, Grup: 1SM2
FRANCISCO PEREMIQUÉ LLUCH - Grup: 1ST1, Grup: 1ST2

Altres:

Primer quadrimestre:
LAIA ALEMANY PÉREZ - 1SM1, 1SM2
MARINA CERVERA ALONSO DE MEDINA - 1SMA
CRUZ ARMANDO CRIOLLO ALIENDRES - 1SM1, 1SM2
PURIFICACIÓN DÍAZ AMENEIRO - 1ST1, 1ST2
JORDI FRANQUESA SANCHEZ - 1ST1, 1ST2
EULÀLIA MARIA GÓMEZ ESCODA - 1SMA, 1SM1, 1SM2
MARIO EUSEBIO JIMENEZ CARMONA - 1ST1, 1ST2
SAMUEL LLOVET MONTARDIT - 1SM1, 1SM2
ANA MAJORAL PELFORT - 1ST1, 1ST2
JOAN MORENO SANZ - 1SM1, 1SM2
ANTONIO MORO DOMINGO - 1ST1, 1ST2
FRANCISCO PEREMIQUÉ LLUCH - 1ST1, 1ST2
MONTSERRAT TORRAS GENIS - 1ST1, 1ST2
ALBERT VALERO CABRE - 1SM1, 1SM2

REQUISITS

Cal tenir una qualificació mínima de 4 a Bases per al projecte I, Bases per al projecte II, Dibuix I i Dibuix II.

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

- EP11. Capacitat per redactar projectes d'obra civil (T).
- EP12. Capacitat per dissenyar i executar projectes traçats urbans i projectes d'urbanització, jardineria i paisatge (T).
- EP13. Capacitat per aplicar normes i ordenances urbanístiques (T).
- EP14. Capacitat per elaborar estudis mediambientals, paisatgístics i de correcció d'impactes ambientals (T).
- EP18. Coneixement adequat dels mètodes d'estudi de les necessitats socials, la qualitat de vida, l'habitabilitat i els programes bàsics d'habitatge.
- EP1. Aptitud per suprimir barreres arquitectòniques (T).
- EP19. Coneixement adequat de l'ecologia, la sostenibilitat i els principis de conservació de recursos energètics i mediambientals.
- EP20. Coneixement adequat de les tradicions arquitectòniques, urbanístiques i paisatgístiques de la cultura occidental, així com els seus fonaments tècnics, climàtics, econòmics, socials i ideològics.
- EP22. Coneixement adequat de la relació entre els patrons culturals i les responsabilitats socials de l'arquitecte.
- EP24. Coneixement adequat de la sociologia, teoria, economia i història urbanes.
- EP28. Coneixement de la taxació de bens immobles.
- EP25. Coneixement adequat dels fonaments metodològics del planejament urbà i l'ordenació territorial i metropolitana.
- EP3. Aptitud per catalogar el patrimoni edificat i urbà i planificar la seva protecció (T).
- EP26. Coneixement de la reglamentació civil, administrativa, urbanística, de l'edificació i de la indústria relativa a l'exercici professional.
- EP29. Coneixement dels mecanismes de redacció i gestió dels plans urbanístics a qualsevol escala.
- EP5. Capacitat per a la concepció, la pràctica i el desenvolupament de projectes urbans (T).
- EP7. Capacitat per elaborar programes funcionals d'edificis i espais urbans (T).

Genèriques:

- CG7. Comprendre les relacions entre les persones i els edificis i entre aquests i el seu entorn, així com la necessitat de relacionar els edificis i els espais situats entre ells en funció de les necessitats i de l'escala humana.
- CG3. Conèixer l'urbanisme i les tècniques aplicades en el procés de planificació.

Transversals:

- CT2. Sostenibilitat i compromís social: Conèixer i comprendre la complexitat dels fenòmens econòmics i socials típics de la societat del benestar; capacitat per relacionar el benestar amb la globalització i la sostenibilitat; habilitat per usar de forma equilibrada i compatible la tècnica, la tecnologia, l'economia i la sostenibilitat.
- CT3. Aprenentatge autònom: Detectar carències en el propi coneixement i superar-les per mitjà de la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per ampliar aquest coneixement.
- CT6. Ús solent dels recursos de la informació: Gestionar l'adquisició, l'estructuració, l'anàlisi i la visualització de dades i informació de l'àmbit d'especialitat, i valorar de forma crítica els resultats d'aquesta gestió.
- CT5. Treball en equip: Ser capaç de treballar com a membre d'un equip, ja sigui com un membre més o realitzant tasques de direcció amb la finalitat de contribuir a desenvolupar projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat, assumint compromisos que tinguin en compte els recursos disponibles.

Bàsiques:

- CB1. Que els estudiants hagin demostrat tenir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que derivi de l'educació secundària general, i normalment es troba a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- CB2. Que els estudiants sàpiguin aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i tinguin les competències que es poden demostrar per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.
- CB3. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- CB4. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- CB5. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau alt d'autonomia.

METODOLOGIES DOCENTS

ACTIVITATS PRESENCIALS Grup Hores/setmana
T-Lliçó magistral/mètode expositiu Gran (Màx 90) 0,8
T-Classe expositiva participativa Gran (Màx 90) 0,2
L-Aprenentatge cooperatiu Petit (Màx 30) 0,4
L-Aprenentatge basat en projectes Petit (Màx 30) 1,8
L-Estudi de casos Petit (Màx 30) 0,4
L-Treball en grup Petit (Màx 30) 0,4

ACTIVITATS NO PRESENCIALS Hores/semestre
-Treball autònom 70

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

- Explicacions inherents al temari teòric. Valoracions inicials en funció de les situacions que es presenten en els exercicis.
- Enfrontar l'alumne a la responsabilitat individual (a la reflexió crítica mitjançant la dialèctica) amb els exercicis.
- Interrelació entre lliçons, exercicis de seminari i desplegament aplicat de la iniciativa individual i cooperativa.
- Enfocament obert de la resolució gràfica dels exercicis a l'efecte d'aconseguir l'aplicació crítica i explorativa dels seus coneixements.
- Anàlisi crític iteratiu al llarg dels tallers sobre els resultats de cada estudiant enfrontat a la concepció i la representació.
- Introduir a l'alumne a diverses tècniques: croquis, esquema, representació literal i crítica en planta, secció i alçat, fotografia, pel·lícula, etc.
- Introduir a l'alumne a diverses tècniques i fer-ne el seguiment tutoritzat al seu treball.
- Utilitzar dites aplicacions a propòsit dels seus exercicis aplicats.
- Introducció a la complexitat orogràfica i la seva implicació a la geometria de la ciutat.
- Inici del raonament narratiu en la definició dels projectes de caire urbanístic.
- Bases i abast del projecte com a obra civil.
- Impacte de la normativa i ordenances a la construcció de l'espai urbà quotidià.
- Introducció als tipus arquitectònics en la seva dimensió morfològica.
- Introducció del temps en l'enteniment dels escenaris urbans.

HORES TOTALES DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores grup petit	55,0	44.00
Hores aprenentatge autònom	70,0	56.00

Dedicació total: 125 h

CONTINGUTS

URBANÍSTICA I

Descripció:

La primera assignatura d'urbanística inicia al raonament sobre la ciutat presentant qüestions i llocs pròxims. Barcelona és el camp de treball, objecte i referència dels exercicis els quals proposen diferents aproximacions a la forma urbana, reflexes de dinàmiques i conflictes d'abast social i cultural molt amplis. El curs ajuda a entendre que la ciutat sobre la qual es fan propostes no és mai un full en blanc.

Programa

1. Els carrers. Tipus i funcions bàsiques: circulació i accés. El carrer com estratègia de connexió. Malles: distincions entre teixits, regles i excepcions.
2. Els espais públics. Places, parcs i jardins. El centre dels barris. La renovació de l'espai públic.
3. La divisió del sòl. Maneganes i parcel·les.
4. Les cases urbanes. Tipus i evolució.
5. Edificis i equipaments urbans.
6. La figura de la ciutat. Geografia i història.

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

TORN MATÍ

És necessari assistir a un 80% de les sessions per tal de poder optar a l'avaluació continuada.

SISTEMES D'AVALUACIÓ Avaluació Continuada Avaluació Final

Proves de resposta llarga 0-100% 0-100%

Presentacions orals 0-100%

Treballs i exercicis individuals 0-100% 0-100%

Treballs i exercicis en grup 0-100% 0-100%

Avaluació de projectes 0-100%

TORN TARDA

SISTEMES D'AVALUACIÓ Avaluació Continuada Avaluació Final

Proves de resposta llarga 0-100% 0-100%

Presentacions orals 0-100%

Treballs i exercicis individuals 0-100% 0-100%

Treballs i exercicis en grup 0-100% 0-100%

Avaluació de projectes 0-100%

Avaluació continuada

L'avaluació continuada es farà a partir del treball que desenvoluparà l'estudiantat durant el curs, mitjançant el lliurament de treballs o la realització de proves escrites i/o orals, segons els criteris i calendari que s'estableixin.

Avaluació final

Si l'avaluació continuada no és positiva es podrà realitzar una segona avaluació que consistirà en una prova final de caràcter global en el format que s'estableixi d'acord amb el criteri del professorat responsable (prova escrita o oral i/o lliurament de treballs).

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Sola-Morales, Manuel de. Deu lliçons sobre Barcelona: els episodis urbanístics que han fet la ciutat moderna. Barcelona: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, 2008. ISBN 9788496842236.
- Parcerisa Bundó, Josep; Rubert de Ventós, Maria. La ciudad no es una hoja en blanco: hechos del urbanismo. Santiago de Chile: Ediciones ARQ, 2000. ISBN 9561406144.
- Morris, A.E.J. Historia de la forma urbana: desde sus orígenes hasta la Revolución Industrial. Barcelona: Gustavo Gili, 1984. ISBN 8425211816.
- Parcerisa, Josep; Rubert de Ventós, Maria. Materials d'urbanisme [en línia]. Barcelona: Departament d'Urbanisme. ETSAB. Universitat Politècnica de Catalunya, 1999 [Consulta: 27/04/2020]. Disponible a: <http://hdl.handle.net/2099.3/36390>. ISBN 847653182.

RECURSOS

Altres recursos:

Els materials i documents de l'assignatura poden estar redactats indistintament en qualsevol dels idiomes d'impartició.